Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO-PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja: Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 41 (42) Warszawa, 27 listopada 1937 r. Rok II

TREŚĆ:

CZY WYNAGRODZENIE ZA GODZINY NADLICZBOWE WLICZA SIĘ DO PODSTAWY OBLICZENIA SKŁADEK UBEZPIECZENIOWYCH?

Poniżej (str. 626) umieszczamy wyrok NTA z dnia 2 października 1936 r. l. rej. 5667/33, 5668/33 i 7767/33, którego uzasadnienie dało różnym ajencjom prasowym i prasie okazję do wysnucia *fałszywego* wniosku, jakoby NTA uznał, że w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznym z 1933 r. wynagrodzenia za godziny nadliczbowe *nie* wlicza się do podstawy obliczenia składek.

Wyrok ten *nie* zajmuje się wykładnią ustawy o ubezpieczeniu społecznym z 1933 r., lecz *wykładnią ust. 2 art. 19 już nieobowiązującej ustawy z 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby.* Przepis ten miał brzmienie następujące: „Do zarobku ubezpieczonych, obok pensji lub płacy roboczej, zaliczać należy wszelkie świadczenia w gotówce (premie, tantiemy, gratyfikacje, dodatki itp.) i w naturze (mieszkanie, życie, ordynaria, odzież itp.), jak nie mniej świadczenia osób trzecich, *o ile udzielanie takich świadczeń jest w zwyczaju i wpływa na wysokość wynagrodzenia.*

NTA w powołanym wyroku zastanawia się nad znaczeniem wyrazu: „o ile udzielanie takich świadczeń jest w zwyczaju i wpływa na wysokość wynagrodzenia". „Ponieważ, wywodzi NTA, do istoty zwyczaju w zakresie stosunków prawnych należy stałe stosowanie pewnej normy jako trwale obowiązującej, przeto przyjąć należy, że przepis powołanego art. 19 ma na myśli te wszystkie dodatkowe świadczenia pieniężne, które są wypłacane stale w pewnych powtarzających się okresach, wpływając w ten sposób trwale na wysokość wynagrodzenia. Zgodnie z tym nie podpadałyby pod pojęcie powyższych świadczeń dodatkowe świadczenia tylko jednorazowe albo przygodne (okazyjne), zdarzające się jedynie sporadycznie, w razie zajścia pewnych szczególnych okoliczności, a nie powtarzających się zwyczajowo w pewnych periodycznych powtarzających się okresach, a więc nie wpływające trwale na wysokość wynagrodzenia".

Jak widać z brzmienia ust. 2 art. 19 ustawy z 1920 r. o ubezpieczeniu na wypadek choroby, warunkiem zaliczenia „wszelkich świadczeń" (a więc i świadczeń za godziny nadliczbowe)—do zarobku ubezpieczonego jest—„żeby udzielanie takich świadczeń było w zwyczaju i wpływało na wysokość wynagrodzenia. Toteż stanowisko NTA, że w myśl ustawy z 1920 r. wynagrodzenie za godziny nadliczbowe tylko w tym wypadku wlicza się do zarobku, o ile stanowi dodatek stały, periodycznie powtarzający — jest słuszne.

Natomiast obowiązująca ustawa o ubezpieczeniu społecznym z 1933 r. bynajmniej nie upoważnia do zajęcia identycznego stanowiska, ponieważ *zawiera przepis wskazujący wyraźnie na to, że wynagrodzenie za godziny nadliczbowe wlicza się do zarobku,* niezależnie od tego, czy wynagrodzenie takie jest sporadyczne, czy też trwale powtarzające się.

Mianowicie art. 14 tej ustawy głosi: „Za faktyczny zarobek w rozumieniu ustawy niniejszej uważa się całkowity dochód ubezpieczonego, stanowiący wynagrodzenie za pracę a mianowicie: 1) wynagrodzenie pieniężne wraz z wszelkimi dodatkami (procenty, tantiemy i gratyfikacje itp.), wypłacanymi na podstawie umowy lub zwyczaju w danym przedsiębiorstwie, jeżeli dodatki te trwale wpływają na wysokość wynagrodzenia, *oraz wynagrodzenie za godziny nadliczbowe*".

Z tekstu powołanego przepisu widać, że *warunek — „jeżeli dodatki te trwale wpływają na wysokość wynagrodzenia" — nie odnosi się do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe* („jeżeli dodatki te trwale... *oraz* wynagrodzenie za godziny nadliczbowe"). *Warunek trwałości* odnosi się więc tylko do „wszelkich dodatków"... *oprócz wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.*

Należy więc przyjąć, że *w myśl ustawy z 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, obecnie obowiązującej, wynagrodzenie za godziny nadliczbowe wlicza się do podstawy obliczenia składek.*

W uzasadnieniu wyżej wspomnianego wyroku NTA z dn. 2 października 1936 r. znajdujemy istotnie *ustęp, który może przy powierzchownym czytaniu wyroku wprowadzić w błąd.* Ustęp ten jest następujący: „Powyższa interpretacja art. 19 ust. 2 powołanej wyżej ustawy (o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby z 1920 r.) znajduje potwierdzenie w brzmieniu art. 14 pkt. 1 ustawy z dn. 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym, która w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby weszła w życie w miejsce ustawy z 19 maja 1920 r. W szczególności według powołanego wyżej art. 14 pkt. 1 wspomniane świadczenia dodatkowe wtedy tylko należy doliczać do faktycznego zarobku, jeżeli te dodatki trwale wpływają na wysokość wynagrodzenia".

Zauważyć należy przedewszystkim, że jest to *uwaga uboczna*—argument uboczny na rzecz danej wykładni, Jest to zresztą argument mało przekonywujący: brzmienie *nowej* ustawy nie świadczy o intencjach twórców *poprzedniej* ustawy.

Poza tym należy zauważyć, że NTA czyni w cytowanym ustępie tylko ogólną uwagę — że w myśl brzmienia art. 14 ustawy z 1933 r. świadczenia dodatkowe są doliczane do zarobku ustawowego tylko w tym wypadku, o ile są stałe. NTA nie zajmuje się w tym ustępie zagadnieniem, czy w szczególności wynagrodzenie za godziny nadliczbowe w myśl ustawy z 1933 r. podlega doliczeniu do podstawy wymiaru.

Przy tej okazji należy zwrócić uwagę na to, że RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych *nie zna* warunku trwałości wynagrodzenia przy ustalaniu podstawy wymiaru składek (art. 11, ob. również § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 27 grudnia 1933 r. o uchyleniu grup zarobkowych w ubezpieczeniu pracowników umysłowych, DURP 1933 poz. 794 oraz § 31 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dn. 28 grudnia 1933 r. o sposobie dokonywania zgłoszeń w zakresie ubezpieczeń społecznych, uiszczaniu składek... DURP 1933 poz. 818).

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

23.

POJĘCIE JEDNEGO ZAKŁADU HANDLOWEGO.

1. Z postanowienia art. 11 ustawy o podatku przemysłowym wcale nie wypływa, że dwa pomieszczenia nie posiadające bezpośredniego połączenia, nie mogą stanowić jednego zakładu handlowego.

2. Wykonywanie operacyj handlowych w pomieszczeniach mających nawet bezpośrednie połączenie, ale należących do różnych rozdziałów taryfy stanowi nie jedno lecz dwa i więcej oddzielnych zakładów handlowych.

3. Przy ustalaniu, czy dane dwa pomieszczenia stanowią jeden lub więcej oddzielnych zakładów handlowych, w przypadkach wątpliwych należy brać pod uwagę inne niż bezpośredniość połączenia znamiona oddzielnego zakładu—jak osobę właściciela, ten sam według taryfy rodzaj przedsiębiorstwa, wspólność zarządu, warunki życiowe itp.

Sąd Najwyższy, 22 październik 1936, 3 K 1253/36.

Z uzasadnienia. Według ustaleń Sądu Okręgowego oskarżony prowadził zakład restauracyjny w lokalu, składającym się z dwuch sal. Jedna z nich była przeznaczona dla biedniejszej, a druga dla bogatszej publiczności. W każdej sali był oddzielny bufet. Sale były przedzielone ścianą, uniemożliwiającą przejście z jednej sali do drugiej, lecz obie sale miały wspólne korytarz, kuchnię i ustęp. Sąd Okręgowy opierając się na treści art. 11 ustawy o podatku przemysłowym uznał rzeczone przedsiębiorstwo za dwa oddzielne zakłady restauracyjne, wymagające nabycia dwuch oddzielnych świadectw przemysłowych II kat., a że oskarżony posiadał tylko jedno świadectwo przemysłowe, uznał go winnym prowadzenia zakładu restauracyjnego bez świadectwa przemysłowego.

S. N. zważył, co następuje: W myśl art. 11 ustawy o podatku przemysłowym za oddzielny zakład handlowy uważa się osobne stałe lub ruchome, zamknięte lub otwarte pomieszczenie albo część takiego pomieszczenia, względnie kilka pomieszczeń posiadających bezpośrednie ze sobą połączenie, w których prowadzi się handel towarowy lub w których dokonywa się innych operacyj handlowych, stanowiących według taryfy, załączonej do art. 23 ustawy, odrębne przedsiębiorstwo. Z postanowienia ustawy, że kilka pomieszczeń posiadających bezpośrednie ze sobą połączenie, mogą być uważane za jeden zakład handlowy, wcale nie wypływa logiczny wniosek, że dwa pomieszczenia, nie posiadające bezpośredniego połączenia, nie mogą stanowić jednego zakładu handlowego i zawsze powinny być uważane za dwa oddzielne zakłady. Według takiego rozumowania należało by uznać, że restauracja z oddzielnymi gabinetami stanowi tyle zakładów handlowych, ile jest gabinetów i wspólnych sal, albo że wystarczy w lokalu handlowym, składającym się z dwuch pokojów, zamknąć na klucz drzwi pomiędzy tymi pokojami, ażeby utworzyć dwa oddzielne zakłady handlowe, bądź odwrotnie przez odemknięcie drzwi z dwuch zakładów utworzyć jeden. Definicja oddzielnego zakładu w art. 11 ustawy o pod. przem. nie jest bynajmniej wyczerpująca, a cecha „bezpośredniego połączenia pomieszczeń” stanowi tylko śro-

dek pomocniczy przy ustalaniu w przypadkach wątpliwych, czy się ma do czynienia z jednym czy z dwoma oddzielnymi zakładami handlowymi. Tenże art. 11 wymaga, ażeby w kilku pomieszczeniach, stanowiących jeden zakład handlowy, oprócz bezpośredniego połączenia, prowadzone były operacje handlowe, stanowiące według taryfy odrębne przedsiębiorstwo, a zatem cecha bezpośredniego połączenia pomieszczeń sama przez si nie jest jeszcze czynnikiem bezwzględnym i decydującym. Wykonywanie operacyj handlowych w pomieszczeniach, mających nawet bezpośrednie połączenie, ale należące do różnych rozdziałów taryfy, stanowić będzie nie jedno, lecz dwa lub więcej oddzielnych zakładów handlowych. Paragraf 52 rozp. wyk. przytacza w tej mierze miarodajne przykłady, jak np. hotel i restauracja, „chociażby się mieściły w lokalach ze sobą połączonych", stanowią dwa oddzielne zakłady handlowe itp.

Następnie samo pojęcie „bezpośredniości połączenia", przyjęte przez ustawę o pod. przem., nie jest bezwzględne i nie może ulegać wykładni ścieśniającej, gdyż częstokroć wniosek oparty na takiej wykładni mógłby kolidować z życiem. Np. nie do pomyślenia jest z punktu widzenia życiowego, ażeby w jednym hotelu istniały obok siebie dwie restauracje, mające wejście ze wspólnego korytarza. lecz należące do różnych właścicieli. Byłby to przypadek niewątpliwie dwuch oddzielnych zakładów, ale nierealny, w życiu nie spotykany. Wobec tego należy uznać, że przy ustalaniu, czy dwa pomieszczenia stanowią jeden lub więcej oddzielnych zakładów handlowych, nie wystarcza cecha „bezpośredniości połączenia" pomieszczeń i w przypadkach wątpliwych należy brać pod uwagę inne znamiona oddzielnego zakładu handlowego, jako to: osobę właściciela, ten sam rodzaj przedsiębiorstwa według taryfy. wspólnota zarządu, kapitału, warunki życiowe itp.

Sąd Okręgowy w sprawie niniejszej oparł swój wniosek o tym, że oskarżony prowadził dwa zakłady restauracyjne, wyłącznie na znamieniu „bezpośredniego połączenia" pomieszczeń, przy czym cechę tę potraktował rygorystycznie, uważając, że bezpośredniość połączenia polega wyłącznie na możliwości bezpośredniego przejścia przez ścianę oddzielającą sale, która nota bene miała okno, łączące te sale, natomiast nie wziął pod uwagę, że właścicielem obu pomieszczeń był tenże oskarżony, prowadził jedno według taryfy odrębne przedsiębiorstwo, że oba pomieszczenia znajdowały się obok, w jednym domu, a co więcej w jednym lokalu hotelowym, miały wspólny korytarz. kuchnię i ubikację, że prowadzenie dwuch oddzielnych bufetów podyktowane było nie ich odrębnością gospodarczą, lecz względami towarzyskimi itp. Dzięki zaś mylnej wykładni art. 11 ustawy o podatku przemysłowym przyszedł do wniosków wątpliwych, a w każdym razie nieuzasadnionych.

W tych warunkach S. N., uznając zarzuty kasacji za słuszne, zaskarżony wyrok uchyla i oskarżonego uniewinnia.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH UMÓW O PRACĘ I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

20.

PODSTAWA DO OBLICZANIA SKŁADEK NA RZECZ B. KASY CHORYCH*)

Do podstawy do obliczania składek w myśl ustawy z d. 19 maja 1920 o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (kasa chorych) nie wlicza się takich dodatkowych świadczeń na rzecz pracownika, które mają charakter tylko jednorazowy lub przygodny, a więc nie wpływających trwale na wysokość wynagrodzenia.

NTA, 2 października 1936, l. rej. 5667/33, 5668/33 i 7767/3

Z uzasadnienia. Według art. 19 ust. 2 ustawy z d. 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (poz. 272 Dz. Ust). warunkiem zaliczania premii i tantiem, gratyfikacji i innych dodatkowych świadczeń do zarobków ubezpieczonego, podlegającego w myśl art. 15 tejże Ustawy, zgłoszeniu przez pracodawcę, jest to, by udzielanie takich świadczeń dodatkowych było zwyczajem i by wpływało na wysokość wynagrodzenia. Ponieważ do istoty zwyczaju w zakresie stosunków prawnych należy stałe stosowanie pewnej normy, jako trwale obowiązującej, przeto przyjąć należy, że przepis powołanego art. 19 ma na myśli te wszystkie dodatkowe świadczenia pieniężne, które są wypłacane stale w pewnych powtarzających się okresach, wpływając w ten sposób trwale na wysokość wynagrodzenia. Zgodnie z tym nie podpadałyby pod pojęcie powyższych świadczeń dodatkowe świadczenia tylko jednorazowe albo przygodne (okazyjne), zdarzające się jedynie sporadycznie, w razie zajścia pewnych szczególnych okoliczności, a nie powtarzające się zwyczajowo w pewnych periodycznie powtarzających się okresach, a więc nie wpływające trwale na wysokość wynagrodzenia.

Powyższa interpretacja art. 19, ust. 2 powołanej powyżej Ustawy znajduje potwierdzenie w brzmieniu art. 14 p. 1. Ustawy z dnia 28. III. 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (poz. 396 Dz. Ust.), która w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby weszła w życie w miejsce Ustawy z 19. V. 1920 r. W szczególności według powołanego wyżej art. 14 p. 1. wspomniane świadczenie dodatkowe wtedy tylko należy doliczać do faktycznego zarobku, jeżeli dodatki te trwale wpływają na wysokość wynagrodzenia.

W sprawozdaniu biegłego U. U. w Poznaniu brak okoliczności faktycznych, wyjaśniających, jaki był charakter odnośnych poszczególnych prac, a więc czy wynikały one z normalnego zatrudnienia danego robotnika czy też były to prace okazyjne, względnie przygodne, poza normalnym zatrudnieniem, wywołane nieprzewidzianymi zdarzeniami, wypadkami lub siłą wyższą.

---

*) Wyrok nie ma wartości aktualnej, ponieważ zmienił się stan prawny. Przytaczamy go jedynie dlatego, że prasa wysnuła z niego fałszywe wnioski dla teraźniejszości. Omawiamy ten wyrok w artykule wstępnym niniejszego numeru.

OKÓLNIKI

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU Z DNIA 9 PAŹDZIERNIKA R.

o wydawaniu kart legitymacyjnych dla komiwojażerów polskich, działających na terytorium celnym Francji.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 28 z 1937 r., poz. 837)

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 czerwca 1937 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień traktatu handlowego i nawigacyjnego pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską, podpisanego wraz z protokółem podpisania w Paryżu dnia 22 maja 1937 r. (Dz.U.R.P. Nr 54, poz. 423) oraz w wykonaniu art. 14 tegoż traktatu (załącznik do wymienionej poz. 423), zarządzam co następuje:

§ 1. Dla kupców, przemysłowców oraz ich komiwojażerów, wykupujących świadectwa przemysłowe w myśl art. 6 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Mr 46, poz. 339), oraz podlegających ustawowym podatkom, udających się na terytorium celne Francji, wydaje się komiwojażerskie karty legitymacyjne według wzoru, zawartego w załączniku do art. 14 traktatu handlowego i nawigacyjnego pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską (Dz. U. R. P. z 1937 r. Nr 54, poz. 423).

§ 2. Wymienione w § 1 karty legitymacyjne wydaje się z ważnością na 12 miesięcy od daty wystawienia.

§ 3. Wydawanie kart legitymacyjnych, wymienionych w § 1, porucza się:

Izbie Przemysłowo-Handlowej w Warszawie,
" " w Krakowie,
" " w Lublinie,
" " we Lwowie,
" " w Łodzi,
" " w Poznaniu,
" " w Sosnowcu,
" " w Wilnie,
" " w Katowicach,
" " w Gdyni.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Za Ministra Przemysłu i Handlu:
(—) M. Sokołowski,
Podsekretarz Stanu

(Przedruk z „Monitora Polskiego” z dnia 23 października 1937 r. Nr 245, poz. 392).

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 19 PAŹDZIERNIKA 1937 R.
L. D. III. 3531/4/37

w sprawie dopłat do świadectw przemysłowych.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 28 z 1937 r., poz. 838)

Na skutek podniesienia przez niektóre Izby Skarbowe wątpliwości w sprawie pobierania dopłat do świadectw przemysłowych oraz wydawania przy tym nowych świa-

dectw przemysłowych — Ministerstwo Skarbu wyjaśnia. że w związku z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 11 grudnia 1936 r. o wykonaniu ustawy o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 93, poz. 649 z r. 1936 i Dz. Urz. Min. Sk. Nr 1 p. 5 z 1937) postanowienia § 41 przepisów dla kas urzędów skarbowych nabrały innego znaczenia, z uwagi na wprowadzenie obowiązku wydawania **nowych świadectw w przypadkach przewidzianych w art. 31 ustawy o państwowym podatku przemysłowym** (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 339 z r. 1936) i w § 59 powołanego na wstępie rozporządzenia wykonawczego, mianowicie w przypadku zaliczenia **danego przedsiębiorstwa przed upływem okresu, na który świadectwo wykupiono** do wyższej kategorii lub przeniesienia do wyższej klasy miejscowości.

W związku więc z pobieraniem stosunkowej rocznej lub półrocznej dopłaty do świadectw, — zależnie od tego, czy obowiązek dopłaty powstał w pierwszym, czy w drugim półroczu roku podatkowego — Ministerstwo Skarbu ustala następujące zasady pobierania dopłat i wydawania nowych świadectw:

1) Nowe świadectwo za dopłatą wydają kasy urzędów skarbowych w przewidzianych wyżej przypadkach—jeżeli płatnik uiści dopłatę do świadectwa dobrowolnie, bez orzeczenia władzy skarbowej;

2) Przy uiszczeniu dopłaty na podstawie orzeczenia władzy skarbowej nowego świadectwa nie wydaje się;

3) W przypadku uiszczenia dobrowolnej dopłaty za pośrednictwem P. K. O., nowe świadectwo może być wydane dopiero **po zwróceniu** przez płatnika pokwitowania P. K. O., które w myśl postanowień § 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1924 r. o Pocztowej Kasie Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 545 z r. 1924) ma moc bezspornego dokumentu prawnego, zwalniającego płatnika od zobowiązań:

4) W nowym świadectwie na dopłatę należy:

a) w rubryce „Rodzaj przedsiębiorstwa" oznaczyć takie same cechy, jakie były oznaczone w poprzednio wydanym świadectwie. Oznaczenie innych cech na świadectwie może nastąpić tylko w przypadku umieszczenia na deklaracji stosownego polecenia naczelnika urzędu lub kierownika działu wymiarowego;

b) po słowie „Należności" dodać wyraz; „dopłaty" i poszczególnych rubrykach należności wymienić kwoty faktycznie pobranych dopłat;

c) po sumie wyrażonej słowami zaznaczyć w formie klauzuli: „Dopłata do załączonego świadectwa (rocznego) (półrocznego) z dnia
. . . . 193 . . . r., poz. dziennika
. . . . „ dla przedsiębiorstwa .
. . . . . , ... kategorii i klasy miejscowości
. . . . ". Takie same klauzule należy umieścić również na deklaracji i w dzienniku kasowym. Po uiszczeniu dopłaty wydaje się płatnikowi nowe świadectwo wraz ze świadectwem, do którego dopłata została pobrana.

5) Przy pobieraniu dopłat w przypadku przeniesienia przedsiębiorstwa z innej miejscowości poprzednio wpłacone i zarachowane sumy za świadectwo nie podlegają przerachowaniu na rachunek urzędu skarbowego, w którym powstał obowiązek uiszczenia dopłaty.

Dyrektor Departamentu:
(—) Nowak

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr 79 z dn. 19 listopada 1937 r.

Rozporządzenia Ministrów—Skarbu o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych, wydane co do § 1 pkt 3 i 4 oraz §§ 2 i 3 w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Przemysłu i Handlu (poz. 575); — Skarbu w sprawie pożyczek zaciąganych za granicą w zagranicznych środkach płatniczych (poz. 576).

Dziennik Urzędowy Ministerstwa Skarbu Nr 29 z dn. 10 listopada 1937 r.

Okólniki—w sprawie przewozu skór surowych z portów polskiego obszaru celnego (poz. 858); — w przedmiocie zmiany okólnika z dnia 9 lutego 1937 r. L. D. IV. 626 1/37 w sprawie regulowania należności celnych czekami kasowymi w Urzędzie Celnym w Gdyni (poz. 859); — w sprawie postępowania przy przywozie zapalniczek przez podróżnych (poz. 860); — w sprawie upoważnienia urzędów celnych do zezwalania na warunkową odprawę celną przywozową krojów papierowych sprowadzanych z zagranicy na niepewną sprzedaż (poz. 861); — w sprawie pobierania odsetek (kar) za zwłokę od niedoborów celnych, nieuiszczonych w oznaczonym okresie (poz. 862); — w sprawie przejmowania gruntów za zaległości (poz. 863);—w sprawie podatku dochodowego od uposażeń (poz. 864);—w sprawie ustalania wysokości zaliczek kwartalnych dla przedsiębiorstw nowopowstałych, nieprowadzących prawidłowych ksiąg handlowych (poz. 865);—w sprawie przesunięcia terminów składania sprawozdań (poz. 866);—w sprawie zwolnienia komisantów firmy „Vacuum Oil Company" Sp. Akc. Rafineria olejów mineralnych w Czechowicach do obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych (poz. 867); — w sprawie skażania cukru na paszę (poz. 869).

KALENDARZ PODATKOWY

W grudniu 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 grudnia 1937 r.—podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 listopada 1937 r.

Do 7 grudnia 1937 r.—podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w listopadzie 1937 r.

Do 20 grudnia 1937 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni grudnia 1937 r.

Do 25 grudnia 1937 r. — zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu listopadzie 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiorstwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 31 grudnia 1937 r.—świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne na r. 1937. Ponadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w grudniu 1937 r. oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w grudniu 1937 r.

KRONIKA PODATKOWA

Wnioski Komisji Skarbowej Związku Izb Przemysłowo - Handlowych w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na r. 1938.

Na Komisji Skarbowej Związku Izb Przemysłowo - Handlowych omówiono sprawę ulg przy wykupywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938. Ulgi te nabrały obecnie żywej aktualności wobec przeciągania się sprawy zasadniczej reformy świadectw przemysłowych i trudności przeprowadzenia jej w życiu bieżącego roku.

Za podstawę dyskusji przyjęto obowiązujący okólnik z listopada 1936 r. udzielający ulg na rok 1937. Komisja wyraziła opinię, iż przede wszystkim należy udzielić ulg przedsiębiorstwom handlowym III kategorii, które winny mieć możność zatrudnienia 3-ch pracowników oraz przedsiębiorstwom IV kategorii, które winny mieć możność zatrudniania jednego pracownika najemnego. Wprowadzenie tej ulgi może mieć poważne znaczenie dla rozładowywania bezrobocia w handlu.

Przechodząc do rozpatrywania poszczególnych rodzajów przedsiębiorstw, Komisja stwierdziła potrzebę rozszerzenia ulg dla przedsiębiorstw handlu towarowego w następujący sposób: o ile obrót w 1936 roku nie przekroczył: 100 tys. zł. zezwolić na wykupienie półrocznego świad. II kat., 70 tys. zł. — świadectwa III kat.; 30 tys. zł. — półrocznego świad. III kat.; 20 tys. zł.—świadectwa IV kat.; 10 tys. zł.— półrocznego świad. IV kat.; 5 tys. zł. bez świadectwa przemysłowego.

Składy apteczne i księgarnie ze sprzedażą materiałów piśmiennych, posiadające w 1936 roku obrót 15.000 zł. winny mieć możność wykupienia świadectwa IV kategorii.

W dalszym ciągu Komisja wyraziła opinię, iż ulgi należy rozszerzyć również i dla przedsiębiorstw skupu zawodowego. Rozszerzenie to jest uzasadnione znacznym obciążeniem przedsiębiorstw skupu, które nie są w stanie wytrzymać tak wysokiego opodatkowania. Skutkiem tego zdarzają się nawet wypadki, iż władze skarbowe rozumiejące sytuację tych przedsiębiorstw wymierzają im celowo obroty niższe od rzeczywistych w celu zmniejszenia nadmiernego obciążenia.

Dążąc do usunięcia tego stanu, Komisja stwierdziła potrzebę wprowadzenia następujących ulg dla przedsiębiorstw skupu zawodowego: o ile obrót w 1936 r. nie przekroczył: 1 miln. zł zezwolić na wykupienie półrocznego świadectwa I kat.; 700 tys. zł — świadectwa II kat.; 200 tys. zł. — świadectwa III kat.; 40 tys. zł — świadectwa IV kat.; 5 tys. zł bez świadectwa przemysłowego.

Odnośnie przedsiębiorstw ekspedycyjnych i przewozowych ustalono, że o ile posiadają obrót w 1936 r.: 25 tys. zł winny wykupić świadectwo półroczne II kat.; 12,5 tys. zł winny wykupić świadectwo półroczne III kat.

Przedsiębiorstwa ekspedycyjne i przewozowe, utrzymujące magazyny i nie udzielające pożyczek pod zastaw towaru, winny wykupić świadectwo przemysłowe II kat.

Zakłady gastronomiczne z wyszynkiem trunków, o ile zatrudniają nie więcej niż 30 osób, winny wykupić świadectwo drugiej kategorii, a o ile posiadają w 1936 r. obrót 60 tys. zł winny wykupić

świadectwa półroczne II kat.; 20 tys. zł. — III. kat.

Hotelom nie przekraczającym obrotu w 1936 r. 300.000 zł należy zezwolić na wykupienie świadectwa półrocznego I kategorii. Niezależnie od tego Komisja wyraziła opinię, iż sezonowe przedsiębiorstwa wynajmu pokojów umeblowanych ze stołowaniem lub bez stołowania winny mieć przyjmowany za podstawę obrót faktycznie osiągnięty w czasie sezonu, a nie obliczany proporcjonalnie w stosunku rocznym.

Następnie uchwalono, iż przedsiębiorstwa pośrednictwa handlowego, mające w 1936 r. obrót 12.000 zł. winny mieć możność działania na podstawie półrocznego świadectwa II kategorii, a zajęcia osobiste przy obrocie 7.000 zł. — świadectwa II b kategorii.

Odnośnie przedsiębiorstw przemysłowych objętych rozdziałem 18 i 19-ym załącznika do ustawy o podatku przemysłowym, Komisja wyraziła zdanie, iż należy zezwolić na zatrudnienie liczby robotników, przekraczającej o 30 proc. najwyższą dopuszczalną granicę zatrudnienia danej kategorii świadectwa przemysłowego.

Przedsiębiorstwom wyrębów leśnych, które skończą swe czynności przed 1 lipca 1938 r. należy zezwolić na wykupienie półrocznego świadectwa przemysłowego właściwej kategorii niezależnie od wyżej wymienionej ulgi 30 proc. zwiększenia zatrudnienia.

Stwierdzono także, że wodociągi i elektrownie, należące do przedsiębiorstw przemysłowych należy zwolnić od obowiązku wykupu świadectw przemysłowych, o ile sprzedają konsumentom ubocznie nieznaczną ilość wody lub elektryczności. Obowiązek wykupu świadectw należałoby w tym wypadku uzależnić od wysokości obrotów uzyskanych ze sprzedaży.

Niezależnie od powyższych ulg Komisja wyraziła opinię, iż należy utrzymać wszystkie inne ulgi, udzielone okólnikiem z dnia 27 listopada 1936 r. L. D. V. 44684/4/36 oraz okólnikiem z dnia 25 czerwca 1936 r. L. D. V. 40074/36; przy czym ulgi i bonifikaty udzielone okólnikiem z czerwca należałoby rozciągnąć na przedsiębiorstwa przemysłowe I kategorii. Ulgi te tak samo jak ulgi dla przedsiębiorstw handlowych dla III i IV kategorii mogą mieć znaczenie dla rozładowania bezrobocia.

Odnośnie „uwag do okólnika” Komisja wyraziła zdanie, iż należałoby zmienić punkt 4 tych uwag w ten sposób, by nie pozbawiać prawa korzystania z ulgi przedsiębiorstw, którym wymiary za rok 1936 zostaną dokonane dopiero w 1938 r. Winny one mieć możność wykupienia ulgowego świadectwa przemysłowego na r. 1938 na podstawie obrotu za rok 1936, ustalonego przy pomocy ksiąg i zeznań. Oczywiście, o ile okazałoby się, że obrót przekracza granice przewidziane w okólniku, to przedsiębiorstwa dopłacą różnicę przypadającą na podstawie nakazów płatniczych.

Wreszcie Komisja podkreśliła potrzebę powoływania biegłych w wypadkach wątpliwych. Dzięki zastosowaniu tego postępowania uda się prawdopodobnie zapobiec ogólnie podnoszonemu zjawisku, iż władze skarbowe w bardzo małym zakresie lub też wcale nie korzystają z uprawnień do udzielania ulg indywidualnych.

Podatek od szyldów

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w niedawnym czasie po uzgodnieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśniło sprawę podatku od szyldów. Jeżeli chodzi o oznaki kancelarii notariuszów i komorników, to napisy te winny być zwolnione od podatku komunalnego od plakatów, szyldów i anonsów, gdyż kancelarie te zgodnie z obowiązującymi przepisami mają obowiązek posiadania ściśle określonych oznak, a ponadto z uwagi na charakter czynności, spełnianych przez komornika

względnie notariusza, napisy umieszczone na tych kancelariach winny być traktowane, jeśli chodzi o podatek od szyldów, na równi z napisami urzędów państwowych.

W odniesieniu do szyldów i napisów reklamowych, względnie plakatów umieszczonych w bramach i podwórzach domów oraz w poczekalniach dworców kolejowych, nie zachodzą żadne przeszkody do opodatkowania tych szyldów, gdyż zarówno bramy i podwórza domów, jak też poczekalnie dworców kolejowych są dostępne dla wszystkich, wskutek tego omawiane szyldy względnie napisy spełniają swą rolę reklamową. Z uwagi jednak na to, że wartość reklamowa szyldów umieszczanych w bramach, podwórzach, względnie poczekalniach dworców kolejowych jest niewątpliwie mniejsza niż reklam umieszczonych na frontach domów — należałoby ze względów słuszności stosować do tych szyldów stawkę podatkową obniżoną, co powinno znaleźć wyraz w statutach podatkowych.

Napisy na klatkach schodowych nie mogą być opodatkowane, gdyż klatka schodowa nie jest dostępna dla wszystkich i nie może być uznana wskutek tego za miejsce publiczne.

(Codzienna Gaz. Handl.).

PORADNIA

Jotka.

Księgowość nie jest prawidłowa. Wydanie opinii w sprawie sanacji księgowości bez badania samej księgowości nie jest możliwe.

Stały Czytelnik z Białegostoku.

1. **Spółka jawna nabyła maszynę dla prowadzonego przedsiębiorstwa w obcej walucie, wystawiając na tę należność akcepty. Na skutek spadku kursu waluty powstała przy wykupieniu akceptów różnica. Czy ta różnica kursowa podlega opodatkowaniu?**

Spółka jawna nie jest podmiotem przy opodatkowaniu jej dochodu (spółka jako taka nie jest płatnikiem podatku dochodowego). Podatnikami są spólnicy—każdy w zakresie przypadającego na jego udział podatku. W grę więc wchodzi opodatkowanie spólników, a więc osób fizycznych.

Toteż w Pańskim przypadku ma zastosowanie okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 23 września 1937 r., L. D. V. 20921/2/37 w sprawie opodatkowania różnic kursowych u osób fizycznych prowadzących księgi handlowe (OBP, 1937, nr 35 str. 532) Według tego okólnika opartego na judykaturze NTA — **u osób fizycznych prowadzących księgi handlowe zyski kursowe na zobowiązaniach w walutach obcych z tytułu dostarczonych na kredyt towarów, surowców itp. stanowią dochód podlegający opodatkowaniu:** natomiast **nie podlegają opodatkowaniu** u tej kategorii płatników zyski na różnicach w kursie na zobowiązaniach w walutach obcych, **powstałych z transakcyj majątkowych** (kupno majątku), na zobowiązaniach powstałych z transakcyj o charakterze inwestycyjnym **(nabycie maszyn i urządzeń).**

Różnica kursowa w Pańskim przypadku nie podlega więc opodatkowaniu jako powstała na zobowiązaniach z transakcji nabycia maszyny.

Księgowanie może być dwojakie: albo przenosimy zysk powstały na Rachunku Akceptów ze wspomnianego tytułu na Rachunek Strat i Zyków w ten sposób, żeby obok „zysku do Bilansu Zamknięcia" figurował „zysk na akceptach do Bilansu Zamknięcia"; albo przenosimy zysk na akceptach (różnicę kursową) wprost na Rachunek Kapitału. W każ-

dym azie spólnicy, zeznając dochód ze spółki do opodatkowania, winni wyeliminować zysk kursowy.

2. **Przędzalnia przerabiająca obcy surowiec zatrudnia ponad 100 robotników. Na podstawie ulgi przędzalnia wykupiła na rok 1936 świadectwo przemysłowe IV kategorii. Według taryfy normalnej przędzalnia ta powinna była by wykupić świadectwo III kategorii przemysłowej. Czy przędzalnia ta korzysta z ulgowej stawki podatku przemysłowego w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 23 września 1937 r. L. D. V. 38195/4/37 (OBP nr 35, 1937, str. 532)?**

Wspomniany okólnik dotyczy „przedsiębiorstw przemysłowych... które w związku ze zwiększeniem stanu zatrudnienia w roku 1936 powinny w myśl... taryfy posiadać świadectwa przemysłowe powyżej VI kategorii, lecz zostały zwolnione od obowiązku uiszczenia dopłat i mogły być prowadzona na podstawie ulgowych świadectw przemysłowych kategorii VIII, VII lub VI". W Pańskim przypadku przędzalnia (o ile dobrze rozumiemy przytoczony stan faktyczny) wykupiła na 1936 rok świadectwo przemysłowo IV kategorii zamiast III. A przedsiębiorstwa prowadzone na podstawie świadectwa IV kategorii (przemysłowe) nie korzystają z ulgowej stawki podatku od obrotu. Stanowisko urzędu skarbowego, że wynagrodzenie za przerób powinno być w tym wypadku opodatkowane według stawki 3% — jest prawidłowe.

3. **Spółka jawna prowadzi księgi handlowe od 1 stycznia 1937 r. Spółka nie posiada dowodu, za jaką sumę zostały nabyte maszyny i urządzenia oraz budynki. W jaki sposób należy obliczyć podstawę do amortyzacji tych przedmiotów?**

Według okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 18 listopada 1936 L.D.V. 24674/2/36 (OBP nr 1, 1937, str. 13 i n.) w braku dowodów ceny nabycia lub kosztów wytworzenia amortyzowanego przedmiotu, należy podstawę amortyzacji określić posiłkując się wartością ubezpieczenia od ognia (z dodatkiem przy budynkach 10% na fundamenty) a w ostatecznym razie — **przez biegłych, którzy winni ustalić wartość danego przedmiotu majątkowego na podstawie danych z okresu jego nabycia lub wytworzenia.** Zdaniem naszym, w razie sporu podatnik winien udowodnić datę nabycia lub wytworzenia (korespondencją, świadkami itp.). O ile podatnik nie może tego udowodnić, władza skarbowa może przy pomocy biegłych tę datę ustalić w przybliżeniu.

Oczywiście opinia biegłego zasięgnięta przez płatnika przy szacowaniu obiektów do inwentarza otwarcia (w momencie założenia ksiąg) nie jest dla władzy obowiązująca. Okólnik ma na myśli opinię biegłych zasięgniętą przez władzę wymiarową. Jednakże, zakładając księgi dla istniejącego przedsiębiorstwa, kupiec, w braku innych dowodów wartości składników inwentarza, winien oprzeć się na opinii obranych przez siebie biegłych.

„Stesam".

Już wielokrotnie wypowiadaliśmy naszą opinię, że dopuszczalne jest bezimienne księgowanie sprzedaży gotówkowych, niezależnie od zakresu transakcji (ilości, wagi itp.) — ze względu na to, że ani ustawa, ani zwyczaje handlowe nie znają pod tym względem jakichkolwiek ograniczeń.

L. B. W-wa, 40.

1. **Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jes zawsze uważana za kupca rejestrowego**—niezależnie od zakresu prowadzonego przedsiębiorstwa, a to w myśl wyraźnego przepisu art. 5 K. H. Według art. 54 K. H. każdy kupiec rejestrowy obowiązany jest prowadzić prawidłową rachunkowość.

2. Kodeks Handlowy zawiera niektóre przepisy dotyczące inwentaryzowania i bilansowania w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Są to art. 244 i n.

K. H. Nie możemy przytaczać na tym miejscu wszystkich przepisów w interesującym Pana zakresie.

3. Nie ma takiego obowiązku.

4. Z mocy § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 8 listopada 1928 wszystkie zakłady pracy zatrudniające robotników obowiązane są prowadzić **wykazy wypłat robotniczych** (listy płacy, listy zarobkowe itp.); wykazy wypłat powinny zawierać dane w sprawie dopuszczalnych prawnie potrąceń z wynagrodzenia. Poza tym każde przedsiębiorstwo zatrudniające robotników obowiązane jest prowadzić **księgi płacy.** Zakłady pracy podlegające nadzorowi inspekcji pracy a zatrudniające powyżej 4-ch robotników obowiązane są ponad to prowadzić księgę imienną robotników (w formie książki sznurowej).

N. W. 29.

W księdze inwentarzowej, w której mieści się inwentarz otwarcia na dzień 1 stycznia 1935, inwentarz zamknięcia — na dzień 31 grudnia 1935 i inwentarz zamknięcia—na dzień 31 grudnia 1936—zapisano w inwentarzu zamknięcia na dzień 31 grudnia 1936 pod pozycją „Maszyny i Narzędzia": „Maszyny według wyszczególnienie w niniejszym inwentarzu na dzień 1 stycznia 1935 na stronicy 21 — 72.000 zł.". Czy zapis ten jest prawidłowy?

Inwentarz jest niejako protokólarnym stwierdzeniem natury. Toteż nie jest właściwe odwoływanie się w tym „protokóle" do spisu w poprzednim inwentarzu umieszczonego. Uwaga rewidenta, że przytoczony zapis nie odpowiada normom prawidłowej rachunkowości — jest słuszna. Jednakże uchybienie nie jest tej miary, która dyskwalifikuje księgowość.

K. H. Dł.

Czy koszty egzekucyjne pobrane przy egzekwowaniu podatku w następstwie uchylonego podlegają zwrotowi?

W tej kwestii ogłosiliśmy już wyrok NTA z dn. 10 lutego 1937, l. rej. 9858/34 (OBP, nr 39 br. str. 593). Według tego wyroku uchylenie wymiaru powoduje z mocy samego prawa uchylenie należności z tytułu kosztów egzekucyjnych powstałych przy egzekwowaniu uchylonej należności podatkowej.

B. K.

Taryfa, dotycząca **świadectw przemysłowych** nie wspomina **o biurach buchalteryjnych lub rewizyjno-buchalteryjnych.** Natomiast rozporządzenie wykonawcze do ustawy o podatku obrotowym w § 76 zalicza: do kategorii II przedsiębiorstw handlowych biura buchalteryjne oraz rewizyjno-buchalteryjne, zatrudniające więcej niż 2 pracowników, i do kategorii III przedsiębiorstw handlowych — takież biura zatrudniające do 2 pracowników.

Jeśli Pan wykonywa, jak pisze, „osobiście i zawodowo różne prace z zakresu rachunkowości jak ekspertyzy, rewizje sprawdzenia, prowadzenie buchalterii, nadzór itp.", niepodobna sobie wyobrazić, żeby nie posiadał u siebie w domu pewnej biurowej organizacji. Należy więc uznać, że prowadzi Pan biuro rewizyjno-buchalteryjne i ma obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego III kategorii handlowej.

Jeśli stanąć na stanowisku, że nie prowadzi Pan żadnego biura, a tylko uprawia osobiste zajęcie przemysłowe, nie ma Pan obowiązku wykupienia świadectwa przemysłowego ani płacenia podatku od obrotu, gdyż podatkowi przemysłowemu podlegają tylko zajęcia przemysłowe wymienione w taryfie.

Jeśli pokwitowanie z otrzymania wynagrodzenia za świadczenie usług nie wymienia tytułu, lecz zawiera jedynie gołe stwierdzenie otrzymanej kwoty — jest wolne od opłaty stemplowej w każdym wypadku. Jeśli takie pokwitowanie stwierdza, że kwota została wypłacona za świadczenie usług, pokwitowanie takie powinno być traktowane jako pismo stwierdzające umowę o świadczenie usług. A jako takie podlega ono opłacie stemplowej w wysokości 1%; jest ono wolne od opłaty, jeśli choćby jeden z

kontrahentów zawarł umowę w zakresie swego przedsiębiorstwa podlegającego podatkowi przemysłowemu lub ustawowo zwolnionego od tego podatku. Jeśli nie prowadzi Pan biura buchalteryjnego, należy uznać, że Pańskie przedsiębiorstwo nie podlega podatkowi przemysłowemu, o czym wyżej.

N. J. M. Końskie.

Jak należy „jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu" (ust. 2 art. 6 ustawy o podatku dochodowym)?

Jak wynika z zestawienia ust. 1 art. 6 przewidującego „prawidłowe odpisanie na zużycie budynków, maszyn i wszelkiego rodzaju martwego inwentarza", z ust. 2 tegoż art. („prowadzący prawidłowe księgi mogą jednorazowo odpisać całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu") — **ust. 2 art. 6 ma na myśli nie potraktowanie wydatków na zakup jako wydatków handlowych, lecz 100% amortyzację przedmiotu.**

Toteż wartość przedmiotu, którego zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu, winna figurować w inwentarzu ze 100% amortyzacją.

Z. O.

Rozstrzygnięcie kwestii, czy ajent, pośredniczący przy uskutecznianiu transakcyj, podlega obowiązkowi ubezpieczenia zależy od rozstrzygnięcia kwestii, czy ajenta łączy z firmą sprzedającą stosunek najmu pracy, czy też stosunek zlecenia. W pierwszym wypadku ajent podlega ubezpieczeniu, w drugim — nie podlega. Przeprowadzenie teoretycznej granicy między stosunkiem najmu pracy a stosunkiem zlecenia jest bardzo trudne. Judykatura S. N. i NTA stworzyła następujące kryteria: przy stosunku najmu pracy przedmiotem umowy jest sama praca (pewna ilość pracy), przy umowie zlecenia — wynik pracy; przy umowie najmu pracy istnieje zależność pracownika od pracodawcy pod względem godzin pracy, sposobu wykonywania pracy itp., przy umowie zlecenia takiego stosunku zależności nie ma.

Toteż dane, podane w liście, nie są wystarczające dla oceny, jaki z tych dwóch rodzajów stosunku zachodzi w Pańskim przypadku. Skoro ajent jest samodzielnym pod względem sposobu wykonywania pracy i pracuje dla szeregu innych firm — zachodzi raczej stosunek zlecenia.

Ajent—samodzielny kupiec obowiązany jest wykupić świadectwo przemysłowe dla pośrednictwa handlowego. Stawka podatku przemysłowego — 6% od wynagrodzenia (prowizji).

2. Zgodnie z pkt. 2 lit. b art. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym (DURP 1933 poz. 396) obowiązkowi ubezpieczenia podlegają zatrudnieni przez pracodawcę jego krewni, powinowaci z wyjątkiem małżonka. W myśl art. 6 ust. 3 pkt. 2, krewni pracodawcy, jeżeli nie pozostają w stosunku pracy najemnej, podlegają ubezpieczeniu jedynie w zakresie ubezpieczenia na wypadek choroby zawodowej i od wypadku w zatrudnieniu. Ponadto rodzice (teść, teściowa), dziadkowie i małżonek (małżonka) pracodawcy mogą na własne żądanie być zwolnieni od obowiązku ubezpieczenia w zakresie RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych. Również pracownicy pozostający do pracodawcy w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii wstępnej, albo w stosunku pasierbów, dzieci pasierbów, małżonków pasierbów lub małżonków dzieci pasier-

bów mogą być na własne żądanie zwolnieni od ubezpieczenia w zakresie RPR o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, jeżeli żyją z pracodawcą we wspólnym gospodarstwie domowym (art. 6 powołanego rozporządzenia)

3. Pracownicy, których zarobek miesięczny przekracza 725 zł. nie podlegają ubezpieczeniu na wypadek choroby (art. 6 a ustawy o ubezpieczeniu społecznym, RPR 1934 poz. 855).

Młody Buchalter.

Projektowane przez Pana rozwiązanie jest dobre. Pożądanym jest posiadanie dowodu firmy zagranicznej, że zgadza się na wyrównanie należności przez zwrot kolekcji nowemu przedstawicielowi.

Skorowidz rzeczowy

*) O—oznacza: dział „Orzecznictwo", Ok—dział „Okólniki", P—dział „Poradnia".
**) Liczby oznaczają stronice.

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15